

Ecologisch werkprotocol

Wegvangen van kleine modderkruipers i.v.m.
“het vergraven van watergangen in de Klapwijkse Pier”

Ecologisch Adviesbureau NWC
Noorderelsweg 4A
3329 KH Dordrecht
Tel: 078 - 6.21.39.21
Fax: 078 - 6.21.00.99
veen@nwcadvies.nl
www.nwcadvies.nl

Ecologisch werkprotocol

Wegvangen van kleine modderkruipers i.v.m. “het vergraven van watergangen in de Klapwijkse Pier”

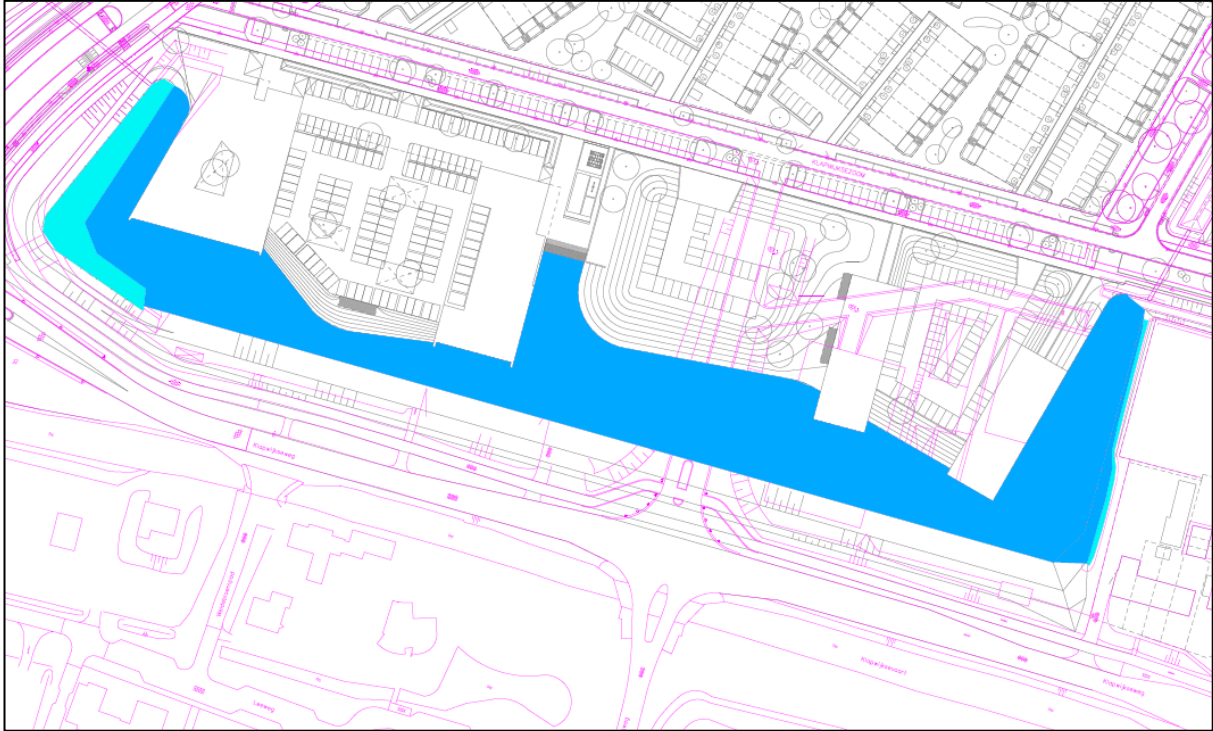
Algemeen

In de Flora- en faunawet staat een aantal verbodsbepalingen voor beschermde soorten. Bij overtreding van één of meer van deze verbodsbepalingen, dient een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden, *tenzij* gewerkt wordt met een goedgekeurde gedragscode danwel er afdoende mitigerende maatregelen getroffen worden, waarmee de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de betreffende soort(en) gegarandeerd wordt. In dat geval hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden. Om op elk moment te kunnen aantonen dat er daadwerkelijk met afdoende mitigerende maatregelen wordt gewerkt, moet er een ecologisch werkprotocol opgesteld worden. Dit document beschrijft hoe gewerkt dient te worden bij het verplaatsen van eerder aangetoonde beschermde kleine modderkruipers (*Cobitis taenia*) bij uitvoering van het project ‘Vergraven van watergangen in de Klapwijkse Pier’. De werkzaamheden dienen door een ecologische deskundige te worden begeleid.

Locatie

Het plangebied is gelegen in de gemeente Lansingerland in de plaats Berkel en Rodenrijs. Ten noorden van het gebied ligt de Klapwijkse Zoom, ten oosten ligt bebouwing (Berkel en Rodenrijs) met daarachter de Westersingel, ten zuiden ligt de Klapwijkseweg en ten westen ligt de Oudelandselaan.

Er zal nieuw water op de bestaande watergangen in het noordoosten en in het westen worden aangesloten. De watergang in het westen wordt ook vergroot (zie figuur 1).

Figuur 1. De licht blauwe kleur is bestaand water en het donker blauw is nog te graven water.

Ecologische begeleiding

Het vergraven en vergroten van de watergangen dient ecologisch begeleid te worden door een ecologisch deskundige. Met behulp van voorliggend ecologisch werkprotocol wordt geadviseerd hoe de noodzakelijke werkzaamheden zó uitgevoerd kunnen worden, dat schade aan de beschermde soort, Kleine modderkruiper, zoveel mogelijk wordt voorkomen. Ook bij het optreden van onvoorziene omstandigheden, of het onverwacht aantreffen van een zwaarder beschermde soort, anders dan de Kleine modderkruiper, zal de ecologisch deskundige adviseren hoe hier zorgvuldig mee om kan worden gegaan (zie ook onder 'Calamiteiten').

Werkwijze

Om de Kleine modderkruiper zo min mogelijk te verstoren, dient het vergraven van de watergangen te worden uitgevoerd zoals hieronder (globaal) beschreven. Het precieze plan van aanpak wordt ter plaatse met de betreffende aannemer kortgesloten. De aanwijzingen van de ecologische medewerker zijn leidend.

Meest gunstige periode

De werkzaamheden dienen plaats te vinden buiten de kwetsbare periode van de Kleine modderkruiper (maart tot en met begin augustus). Van belang is echter dat de werkzaamheden niet worden uitgevoerd wanneer de watertemperatuur beneden de 4°C komt of boven de 25 °C. Bij deze temperaturen zijn de vissen minder actief, waardoor ze minder snel kunnen ontsnappen.

Bestaande watergang vergraven

1. *Opdrijven*

De vissen (en overige aquatische fauna) worden één richting uitgedreven naar naastliggend water waar niet gegraven wordt, zodat zij kunnen ontsnappen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van grote steeknetten (standaardmodel RAVON, gestrekte maaswijdte 3 mm, netgrootte 70x40 cm). Het gedeelte van de sloot dat vergraven wordt, wordt hierna met dammen afgesloten van de rest van de sloot.

Indien bij punt 1 het opdrijven geen meerwaarde heeft, wordt begonnen bij punt 2: het leegvissen van de sloot.

2. *Opdelen watergang in compartimenten*

Afhankelijk van de lengte van de te vergraven watergang dient deze eerst opgedeeld te worden in compartimenten van 100 a 200 meter.

3. *Leegvissen*

Na de afsluiting van het water zullen de achtergebleven vissen en overige aquatische fauna (zo goed mogelijk) weggevangen worden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van grote steeknetten en/of elektrische visapparatuur.

4. *Wegpompen en leegvissen*

Het water wordt weggepompt/weggeschept tot de waterdiepte ongeveer 20 cm bedraagt. Dan worden de laatste vissen en overige aquatische fauna met steeknetten en/of elektrische visapparatuur weggevangen.

5. *Grond/bagger controleren*

De grond en bagger welke wordt weg gegraven dient op de kant verspreid te worden. Een ecologisch deskundige zal deze dan nalopen op aanwezige aquatische fauna.

6. *Overzetten*

Alle gevangen vissen, amfibieën en zoetwatermossels zullen direct aan de andere kant van de dammen, waar niet (meer) gegraven zal worden, (in dezelfde watergang) worden overgezet. Het biotoop blijft daardoor gelijk, wat betreft aquatische vegetatie, substraat, stroming, diepte en breedte van de watergang. Het overzetten wordt uitgevoerd door een ecologisch deskundige, die in het bezit is van een ontheffing (bij het NWC geregistreerd onder nr. FF/75A/2010/026) tot het verrichten van bij Flora- en faunawet verboden handelingen ten behoeve van onderzoek naar flora en fauna in Nederland.

Nieuwe watergang aansluiten

Hierbij wordt het nieuw te realiseren deel eerst gegraven. Door een klein dammetje aangrenzend aan de watergang nog in stand te houden wordt voorkomen dat er al direct tijdens de werkzaamheden water vanuit de watergang het nieuwe deel in stroomt en dat het water in de

watergang vertroebeld wordt. Wanneer de graafwerkzaamheden van het nieuw te graven deel afgerond zijn, wordt als laatste het tussenliggende dammetje verwijderd door het weg te trekken richting het nieuw gegraven deel.

(*) Het overzetten van vissen en overige aquatische fauna gebeurt door een ecologisch deskundige

Calamiteiten

Calamiteiten dienen direct mondeling of telefonisch aan de initiatiefnemer doorgegeven te worden. De initiatiefnemer neemt vervolgens contact op met Dienst Regelingen.

Controles van de Algemene Inspectie Dienst met daaruit voortvloeiend proces verbaal, het stilleggen van het werk, of andere opmerkingen van de overheid, dienen direct mondeling of telefonisch aan de initiatiefnemer gemeld te worden. Daarnaast dient hiervan een schriftelijke rapportage opgesteld te worden die binnen 24 uur bij de initiatiefnemer aangeleverd dient te worden. Voor de melding van calamiteiten dient het formulier in de bijlage gebruikt te worden. Dit formulier wordt door de initiatiefnemer gebruikt om de calamiteit bij het Ministerie van EL&I te melden.

Onder calamiteiten worden verstaan:

- Het aantreffen van andere strikt beschermde dier- en plantensoorten dan uit voorafgaande inventarisaties vastgesteld en waarvoor een ontheffing noodzakelijk is (zou zijn);
- De noodzaak tot andere handelingen dan het wegvangen en verplaatsen van kleine modderkruipers.

Afbeelding 1. Exemplaar van de Kleine modderkruiper

Foto: Ronald van Jeveren

Bijlage

Meldingsformulier calamiteiten

Gegevens calamiteit

Soort: _____

Datum en plaats voorval

Plaats: _____ Datum: _____

Aard en toedracht van de calamiteit

Zijn er beschermde soorten doodgegaan? Ja Nee

Hoeveel beschermde soorten zijn er doodgegaan?

Is het werk (door derden) stilgelegd? Ja Nee

Geef hieronder een uitgebreide omschrijving van de aanleiding en de calamiteit:

Melder calamiteit

Naam: _____ Tel: _____

Maatregelen naar aanleiding van de calamiteit

Omschrijving van de ondernomen acties:

Gezien ecologisch coördinator uitvoeringsfase

Naam: _____ Datum: _____